

**Kokousaika** torstai 23.3.2023 klo 17-20.10

**Kokouspaikka** Seurakuntakoti

**Läsnä olleet jäsenet** Koivulahti Juha, puheenjohtaja  
Rauhaniemi Jenni, varapj, poissa  
Pura Anu, varajäsen  
Eloranta Eija  
Koivu Asko  
Malin Milla  
Mäkelä Hannu  
Peltonen Susanna, poissa  
Peltonen Juha, varajäsen  
Rekola Sinikka  
Tuovinen Tuomo  
Vainio Heikki

**Muut läsnäolijat** Kaunisto Jyri kirkkovaltuuston pj  
Penttilä Mirka kirkkovaltuuston vpj, poissa  
Koskela Ulla taluspäällikkö, esittelijä, sihteeri  
Simola Pasi nuorisotyönohjaaja, kutsuttuna § 29

#### Sisällysluettelo

|   |    |
|---|----|
| 28 Kokoustiedot.....  | 2  |
| 29 Nuorten vaikuttajaryhmä .....  | 3  |
| 30 Tilinpäätös 2022.....  | 4  |
| 31 Sähkönhankinnan kilpailutus.....   | 5  |
| 32 Hautausmaan varastorakennusten peltikatteet.....                                       | 6  |
| 33 Ilmanjäähdytyslaitteiden hankinta kiinteistöihin .....                                 | 7  |
| 34 Seurakuntasalin pöydät .....   | 8  |
| 35 Palvelevan puhelimen vastuuryhmä .....   | 9  |
| 36 Tammelan seurakunnan varaedustaja Kanta-Hämeen sairaalasielunhoidon johtokuntaan ..... | 10 |
| 37 Henkilöstön vuosilomat .....   | 11 |
| 38 Kirkkoherran ja taluspäällikön ajankohtaiset asiat.....                                | 12 |
| 39 Kirkkoherran ja taluspäällikön viranhaltijapäätökset 2023 .....                        | 13 |
| 40 Taluspäällikkö Ulla Koskelan palkantarkistus .....                                     | 14 |
| 41 Muut asiat.....  | 15 |
| 42 Muutoksenhakumenettely ja kokouksen päättäminen .....                                  | 15 |

#### Allekirjoitukset

Juha Koivulahti  
puheenjohtaja

Ulla Koskela  
sihteeri

Jyri Kaunisto  
sihteeri § 40

#### Pöytäkirjantarkastus

Milla Malin

Hannu Mäkelä

#### Nähtävillä olo

Allekirjoitettu pöytäkirja pidetään nähtävillä seurakuntatoimistossa  
27.3.-11.4.2023.

---

## 28 Kokoustiedot

### Kokouksen avaus

Kirkkoherra piti alkuhartauden ja avasi kokouksen.

### Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kokouskutsu ja asialista on lähetetty kirkkoneuvoston jäsenille 17.3.2023  
Kutsu on toimitettava jäsenille viimeistään viisi päivää ennen kokousta.  
Esityslista on asetettu nähtäville 17.3.2023 tammelanseurakunta.fi-sivuille.

Seurakunnan toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on paikalla.

### Päätösesitys:

Todetaan läsnä olevat jäsenet sekä kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

**Päätös:** Todettiin kokous laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

### Pöytäkirjantarkastajien nimeäminen ja pöytäkirjan nähtävillä olo

Kirkkoneuvoston ohjesääntö 9 §:  
Pöytäkirjan tarkastaa kaksi kokouksen valitsemaa pöytäkirjantarkistajaa tai jos kokous niin päättää, kirkkoneuvosto kokouksessaan.

### Päätösesitys:

Kirkkoneuvosto valitsee pöytäkirjan tarkastajiksi Milla Malinin ja Hannu Mäkelän.

Lisäksi päätetään, että kirkkoneuvoston pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävänä 27.3.–11.4.2023.

**Päätös:** Päätösesitys hyväksyttiin.

### Kokouksen työjärjestys

### Päätösesitys:

Kirkkoneuvosto hyväksyy jäsenille etukäteen lähetetyn esityslistan kokouksen työjärjestykseksi ja päättää mahdollisista muista asioista.

**Päätös:** Hyväksyttiin esityslista työjärjestykseksi. Muissa asioissa Eija Elorannan asia ja Veteraanipäivän seppeleenlaskijat.

---

## 29 Nuorten vaikuttajaryhmä

Kirkolliskokous päätti marraskuussa 2019, että jokaiseen seurakuntaan tulee perustaa nuorten vaikuttajaryhmä. Vaikuttajaryhmän tehtävänä on vaikuttaa asioiden valmisteluun ja päätöksentekoon sekä osallistua seurakunnan toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen. Vaikuttajaryhmään valittavien tulee olla konfirmoituja alle 29-vuotiaita seurakunnan jäseniä.

Kirkkoneuvosto päätti kokouksessaan 2.12.2021 (Kn 102 §), että seurakuntaan perustetaan nuorten vaikuttajaryhmä, johon ovat kuuluneet Taavi Marjamäki, Tony Tyvi ja Silja Uutaniemi. Ryhmän yhteyshenkilönä on toiminut nuorisotyönohjaaja Pasi Simola. Samassa yhteydessä päätettiin, että koska ryhmäläisten osallistuminen kokouksiin tulee olemaan satunnaista, ei siitä toistaiseksi makseta kokouspalkkioita.

Uuden valtuustokauden alussa on tarpeen nimetä uusi nuorten vaikuttajaryhmä. Nuorisotyönohjaaja Pasi Simola esittää, että ryhmään nimettäisiin Fanny Kaunisto, Sanni Mikkola, Silva Rämö Ryhtä, Janna Touru ja Taavi Marjamäki. Pasi Simola jatkaa ryhmän yhteyshenkilönä.

Ryhmään esitetyt nuoret ovat esittäytymässä kokouksessa, ja nuorisotyönohjaaja Pasi Simola esittelee nuorisotyötä.

### **Päätösehdotus, kirkkoherra:**

Kirkkoneuvosto nimeää seurakunnan nuorten vaikuttajaryhmään Fanny Kauniston, Sanni Mikkolan, Silva Rämö Ryhtän, Janna Tourun ja Taavi Marjamäen. Ryhmän yhteyshenkilönä toimii nuorisotyönohjaaja Pasi Simola.

Kirkkoneuvosto päättää, että vaikuttajaryhmän kokouksista maksetaan 20 euron kokouspalkkio. Vaikuttajaryhmän osallistuessa muiden toimielimien kokouksiin, maksetaan siitä ko. toimielimen mukainen kokouspalkkio.

Kirkkoneuvosto merkitsee tiedoksi nuorten esittäytymisen sekä nuorisotyönohjaajan esittelyn nuorisotyöstä.

### **Päätös:**

Kirkkoneuvosto merkitsi tiedoksi nuorten esittäytymisen sekä nuorisotyönohjaaja Pasi Simolan esittelyn nuorisotyöstä.

Päätösesitys hyväksyttiin.

### 30 Tilinpäätös 2022

Seurakuntien uusi tilinpäätösohje hyväksyttiin virastokollegiossa 7.10.2021. Seurakunnan tilinpäätösmalli on tehty tilinpäätösohjetta soveltaen ja se sisältää kaikki ne asiat/kohdat, jotka tilinpäätöksen ainakin pitää sisältää.

Tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen. Toimintakertomuksessa esitetään lakisääteiset tiedot tiiviissä muodossa. Mikäli seurakuntatalous haluaa esitellä toimintaansa laajemmin tiedotus- ja viestintämielellä mm. seurakuntalaisille ja yhteistyökumppaneilleen lakisääteistä toimintakertomusta kattavammin, seurakuntatalous voi tehdä erillisen vuosikertomuksen. Vuosikertomuksessa voidaan esitellä toimintaa enemmän arkikielellä ja kuvien kera. Talousasiat esitetään vuosikertomuksessa tiivistetyssä muodossa. Vuosikertomus ei ole tilinpäätösasiakirja.

Tilinpäätöksen laadinnasta vastaa kirkkoneuvosto tai yhteinen kirkkoneuvosto. Tilinpäätöksen allekirjoittavat päätösvaltainen kirkkoneuvosto ja taloudesta vastaava viranhaltija.

Seurakuntatalouden tilikausi on kalenterivuosi. Tilinpäätös on laadittava tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä joko paperimuodossa tai sähköisessä muodossa. Kirkkoneuvoston allekirjoitettua tilinpäätöksen, sen tulee viipymättä saattaa tilinpäätös tilintarkastajan tarkastettavaksi. Tilintarkastajan on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Tilintarkastuksen jälkeen kirkkovaltuuston on käsiteltävä tilinpäätös viimeistään tilikautta seuraavan kesäkuun loppuun mennessä.

Seurakuntatalouden tilinpäätös erillisinä taseyksikköinä hoidettuine rahastoineen (esim. hautainhoitorahasto) muodostaa yhden tilinpäätöksen, joka käsitellään hallinnollisesti yhtenä kokonaisuutena.

**Päätösesitys talouspäällikkö:**

Kirkkoneuvosto hyväksyy vuoden 2022 tilinpäätöksen.  
Kirkkoneuvosto allekirjoittaa tilinpäätöksen ja luovuttaa sen tilintarkastajalle tarkastettavaksi.

**Päätös:**

Kirkkoneuvosto hyväksyi vuoden 2022 tilinpäätöksen.  
Kirkkoneuvosto allekirjoitti tilinpäätöksen ja päätti luovuttaa sen tilintarkastajalle tarkastettavaksi.

---

### 31 Sähkönhankinnan kilpailutus

Tammelan seurakunnalla on sähkönhankintasopimus Veni Energia Oy:n kanssa. Veni Energia toimii asiantuntijana energianhankinnassa, kaupankäynnissä, energiaseurannassa ja energialaskutuksessa.

Seurakunnan nykyinen sähkösoopimus Vaasan Sähkön kanssa päättyy 31.12.2023. Veni Energia ehdottaa uudeksi kilpailutettavaksi sopimuskaudeksi 1.1.2024–31.12.2027, jotta valmius hinnankiinnityksille olisi vähintään kolmeksi vuodeksi.

Hiilineutraali kirkko 2030 -strategian tavoitteena on vähentää kiinteistöjen hiilidioksidipäästöjä. Suosituksena on luopua fossiilisilla polttoaineilla tuotetun sähkön käytöstä vuoteen 2025 mennessä.

Tarjouspyyntöluonnos esitellään kokouksessa.

#### Päätösesitys talouspäällikkö:

Kirkkoneuvosto päättää, että Tammelan seurakunnan sähköntoimittaja kilpailutetaan Veni Energian toimesta sopimuskaudelle 1.1.2024–31.12.2027.

Sähköenergian valinnassa tulee huomioida kirkon ympäristöohjelman tavoitteet.

**Päätös:** Päätösesitys hyväksyttiin.

---

### 32 Hautausmaan varastorakennusten peltikatteet

Kirkkoneuvoston edellisen hautausmaakatselmuksen toimenpideesityksenä oli huoltorakennusten kattojen peltikatteiden uusiminen. Hautausmaan varastorakennusten peltikatteiden uusimiseen varattiin talousarviossa 25.000 euroa.

Peltikatteista pyydettiin tarjouksesta kolmelta urakoitsijalta:

|                                |                   |
|--------------------------------|-------------------|
| Valkaman rakennustyö Oy        |                   |
| Kokonaistarjous Ruukki Classic | 21.452 € alv 24 % |
| Kokonaistarjous saumakatto     | 24.465 € alv 24 % |

|  |                  |
|--|------------------|
| Klassikkokatto                         |                  |
| Varikko Ruukki T20                     | 11.912 € alv 24% |
| Kokonaistarjous saumakatto Ruukki      | 21.812 € alv 24% |
| Hautausmaan varastorakennus saumakatto | 5.900 € alv 24%  |

|                             |                 |
|-----------------------------|-----------------|
| Vesivek Oy                  |                 |
| Kokonaistarjous Teräs-Tapio | 23.900€ alv 24% |
| Kokonaistarjous Luja-Lauri  | 25.500€ alv 24% |

Tarjoukset on esillä kokouksessa.

Esitys talouspäällikkö:

Kirkkoneuvosto päättää valita peltikatteiden korjauksen urakoitsijaksi Klassikkokaton. Tarjouksen kokonaishinta on 17.812 euroa (alv 24 %) sisältäen isoon varastorakennukseen kатteen Varikko Ruukki T20 ja pieneen varastorakennukseen saumakатteen Ruukki.

Päätös: Päätösesitys hyväksyttiin.

---

### 33 Ilmanjäähdytyslaitteiden hankinta kiinteistöihin

Kuluvan vuoden talousarviossa on varauduttu ilmanjäähdytyslaitteiden hankintaan seurakuntatoimistoon, seurakuntasaliin ja pappilaan.

Seurakuntatoimistossa tällä hetkellä jäähdytyslaite on kirkkoherranvirastossa. Seurakuntatoimistorakennuksen huoneisiin asennetaan kaksi uutta jäähdytyslaitetta. Lisäksi jäähdytyslaitteet sijoitetaan seurakuntasaliin ja pappilan alakertaan.

Jäähdytyslaitteista pyydettiin tarjouksia kolmelta toimittajalta:

- Karppelin Enerkia
- Tammelan putkiasennus
- Tammelan Vesi ja Lämpö, ei jättänyt tarjousta

Saadut tarjoukset:

Karppelin Enerkia oy  
Merkki: Mitsubishi 9.587,18 € Alv 24%

Tammelan putkiasennus oy  
Merkki: Mitsubishi 12.780 € Alv 24%  
Merkki: Gree 9.060 € Alv 24%

Tarjoukset on esillä kokouksessa.

Esitys talouspäällikkö:

Kirkkoneuvosto päättää tilata Mitsubishi-merkkiset jäähdytyslaitteet Karppelin Enerkialta.

Päätös: Päätösesitys hyväksyttiin.

---

### 34 Seurakuntasalin pöydät

Seurakuntasalissa olevat pöydät ovat erittäin raskaita. Henkilökunnan ja tiloja käyttävien toiveena on ollut vuosia kevyemmät pöydät, jotta niitä voitaisiin siirtää. Pöytien siirtämisen tarve kasvaa kirkon korjauksen myötä, jolloin seurakuntasalia käytetään mm. jumalanpalveluksiin. Seurakuntasaliin on hankittu talouspäällikön päätöksellä 21 kappaletta uusia pöytiä kokoontaitettavilla jaloilla ja niille säilytyskalusteet. Pöydät saadaan tarvittaessa sijoitettua pieneenkin tilaan. Seurakunnalla ei ole tiloja varastoida vanhoja pöytiä. Pöytien kuljetus seurakunnan toimesta on kallista.

**Päätösehdotus talouspäällikkö:**

Kirkkoneuvosto päättää, että seurakuntasalin pöydät laitetaan myyntiin julkisen sektorin nettihuutokauppaan Kiertonet.fi -sivustolle.

**Päätös:** Päätösesitys hyväksyttiin.



---

### 35 Palvelevan puhelimen vastuuryhmä

Palvelevan puhelimen vastuuryhmä poikkeaa muista ryhmistä siinä suhteessa, että se muodostuu valtaosin Palvelevan puhelimen päivystäjistä ja siihen on tästä syystä kuulunut myös edustajia toiminnan muista sopijaseurakunnista, etupäässä Forssasta.

Palvelevan puhelimen toiminnanohjaaja, vs. kappalainen Anne Koivula esittää, että kirkkoneuvosto nimeäisi seuraavat henkilöt Palvelevan puhelimen vastuuryhmään: Anne Koivula (vs. kappalainen ja Pp:n toiminnanohjaaja), Sari Tenhami (diakoni), Tarja Jokinen (Forssa), Riitta Norri (Forssa), Annaliisa Saastamoinen (Tammela), Sirpa Sironen-Hänninen (Tammela/kvalt.), Keijo Välimaa (Forssa). Lisäksi Anne Koivula esittää, että neuvosto, niin tarpeelliseksi katsoessaan, nimeäisi vielä yhden luottamushenkilön Palvelevan puhelimen vastuuryhmään.

**Päätösehdotus, kirkkoherra:**

Kirkkoneuvosto hyväksyy Anne Koivulan esittämät henkilöt (7) Palvelevan puhelimen vastuuryhmään sekä nimeää siihen joukostaan mahdollisen kahdeksannen jäsenen.

**Päätös:**

Kirkkoneuvosto hyväksyi Anne Koivulan esittämät henkilöt Palvelevan puhelimen vastuuryhmään. Kirkkoneuvosto päätti olla nimeämättä kahdeksatta jäsentä.

### 36 Tammelan seurakunnan varaedustaja Kanta-Hämeen sairaalasielunhoidon johtokuntaan

Kirkkoneuvosto nimesi kokouksessaan 9.2.2023 Kristiina Liinaharjan Tammelan seurakunnan edustajaksi Kanta-Hämeen sairaalasielunhoidon johtokuntaan. Nimeämättä jäi kuitenkin varaedustaja, joka myös tarvitaan.

**Päätösehdotus, kirkkoherra:**

Kirkkoneuvosto nimeää Kanta-Hämeen sairaalasielunhoidon johtokuntaan varajäsenen.

**Päätös:** Kirkkoneuvosto päätti nimetä varajäseneksi Sinikka Rekolan.

---

**37 Henkilöstön vuosilomat**

| <b>Lomaoikeus</b> |    | <b>Ajankohta</b>  | <b>Jää</b> |
|-------------------|----|---|------------|
| Taina Hintsanen   | 38 | 08.05., 12.05., 15.05.,<br>19.05., 22.05., 26.05.,<br>29.05., 29.06.–10.08.<br>15 pv vuoden 2023<br>lomaa: 11.–31.08. | 0<br>0     |
| Anne Koivula      | 38 | 10.07.–06.08.   | 18         |
| Juha Koivulahti   | 38 | 19.06.–16.07.   | 19         |
| Katja Korja       | 29 | 03.07.–30.07.   | 9          |
| Ulla Koskela      | 18 | 3.7.–23.7.  | 0          |
| Timo Leinonen     | 29 | 12.06.–02.07.   | 15         |
| Pasi Simola       | 38 | 05.07.–09.08.   | 12         |
| Annemari Sipilä   | 38 | 03.07.–30.07.   | 18         |
| Tiina Sillanpää   | 29 | 31.7.–13.8.   | 14         |
| Sari Tenhami      | 29 | 26.06.–21.07.   | 9          |
| Juha Helin        | 38 | 19.06.–16.07.   | 19         |
| Juha Tamminen     | 25 | 17.07.–13.08.   | 5          |

**Päätösehdotus kirkkoherra:**

Kirkkoneuvosto merkitsee tiedoksi papiston vuosilomat.  
Kirkkoneuvosto hyväksyy muun henkilöstön vuosilomat.

**Päätös:** Päätösesitys hyväksyttiin.

---

### 38 Kirkkoherran ja talouspäällikön ajankohtaiset asiat

Kirkkoherra ja talouspäällikkö kertovat ajankohtaisista asioista.

**Päätösehdotus talouspäällikkö:**

Merkitään tiedoksi.

**Päätös:**

Kirkkoherra kertoi mm.

- henkilöstötilanteesta
- rippikoulusuunnitelmasta
- evankeliumin opintoyhdistyksen kesäpäivät Tammelassa 29.-30.7.
- Tammelan kunnan ja seurakunnan välisistä maanomistuksista

Taluspäällikkö kertoi mm.

- kiinteistöstrategiasta
- kirkon korjaus- ja muutostöistä: käyttäjäpalaverit pidetty 7.3. ja 21.3., asbesti- ja haitta-ainekartoitukset tehdään kevään aikana

### 39 Kirkkoherran ja talouspäällikön viranhaltijapäätökset 2023

Viranhaltijapäätökset on nähtävillä kokouksessa.

**Päätösesitys talouspäällikkö:**

Merkitään tiedoksi.

**Päätös:**

Merkittiin tiedoksi.

#### 41 Muut asiat

Muut asiat käsiteltiin ennen §40 asiaa

1. Muistolehdon vainajien muistaminen / Eija Eloranta  
Eija Eloranta toi esille, että muistolehdon vainajien muistolaattojen kohdalle tulisi saada mahdollisuus kukkien laskemiseen.  
Asia selvitetään.
2. Kansallinen veteraanipäivä 27.4.

Veteraanipäivän seppeleenlaskuun sovittiin Tuomo Tuovinen ja Heikki Vainio.

#### 42 Muutoksenhakumenettely ja kokouksen päättäminen

**Päätösehdotus kirkkoherra:**

Kirkkoneuvosto antaa oikaisuvaatimusohjeet.

**Päätös:** Päätösesitys hyväksyttiin.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 20.10.

## OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

### 1 MUUTOKSENHAKUKIELLOT

#### Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot

Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain (1054/1993) 24 luvun 5 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 146 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan hankintalain mukaista valitusta ei voi tehdä päätöksestä tai muusta ratkaisusta, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.

**Pöytäkirjan pykälät:** 28,30,31,38,39,41,42

#### Oikaisuvaatimusoikeudesta aiheutuva valituskielto

Koska päätöksestä voidaan tehdä kirkkolain 24 luvun 3 §:n 1 momentin mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

**Pöytäkirjan pykälät:** 29,32,33,34,35,36,37,40,

#### Alistusasiaa koskeva muutoksenhakukielto

Kirkkolain 24 luvun 3 §:n 2 momentin mukaan oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksestä, joka alistetaan tuomiokapitulin tai kirkkohallituksen vahvistettavaksi.

**Pöytäkirjan pykälät:**

#### Erikseen säädetyt muutoksenhakukiellot

Viranhaltija ei saa valittamalla hakea muutosta viranomaisen päätökseen evankelis-luterilaisen kirkon virkaehtosopimuksista annetun lain (968/1974) 2 §:ssä tarkoitetussa asiassa eikä saattaa sitä oikaisuvaatimuksin tai hallintoriita-asiana ratkaistavaksi, jos hänellä taikka viranhaltijayhdistyksellä on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa. Edellä mainittua sovelletaan vain viranhaltijaan, joka on jäsenenä sellaisessa viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa, tai sen alayhdistyksessä (kirkkolain 6 luvun 72 § 2 momentti).

2. Muutosta ei saa hakea oikaisuvaatimuksella tai valittamalla päätökseen, joka koskee väliaikaista viran toimituksesta pidättämistä (kirkkolain 24 luvun 14 § 2 momentti).

Seurakunnan jäsenenä ei ole oikeutta tehdä oikaisuvaatimusta tai valitusta päätöksestä, joka koskee toiseen henkilöön kohdistuvaa diakoniaa, kristillistä kasvatusta tai opetusta.

Valittamalla ei saa hakea muutosta hallinnon sisäiseen määräykseen, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista (oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 2 luvun 6 §:n 2 momentti).

Muun lainsäädännön mukaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

**Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:**

#### Hankintoja koskevat muutoksenhakukiellot

Hankintaa koskevista seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 8 a §:n 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon. Kansalliset kynnysarvot ilman arvonlisäveroa laskettuna ovat:

- 60 000 € (tavarat ja palvelut sekä suunnittelukilpailut);
- 150 000 € (rakennusurakat);
- 400 000 € (hankintalain liitteen E 1–4 kohdassa tarkoitetut sosiaali- ja terveyspalvelut);
- 300 000 € (hankintalain liitteen E 5–15 kohdassa tarkoitetut muut erityiset palvelut) ja
- 500 000 € (käyttöoikeussopimukset).

**Pöytäkirjan pykälät:**

---

## 2 OIKAISUVAATIMUSOHJEET

### Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen:

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään ja yhteystiedot:

**Tammelan kirkkoneuvosto**

Käynti- ja postiosoite: Tammelantie 29, 31300 Tammela

Sähköposti: tammelan.seurakunta@evl.fi

**Pöytäkirjan pykälät:** 29,32,33,34,35,36,37,40

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon päätöksestä. Oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Oikaisuvaatimuksen voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

### Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi:

- oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot oikaisuvaatimuksen kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

## 3 HANKINTAOIKAISU

### Hankintaoikaisun tekeminen

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisun (hankintalaki 132–135 §). Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle.

**Hankintayksikkö:**

Käynti- ja postiosoite: Tammelantie 29, 31300 Tammela

Sähköposti: tammelan.seurakunta@evl.fi

Hankintaoikaisu on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin. Hankintaoikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Hankintaoikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti.

### Hankintaoikaisun sisältö

Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi:

- oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot hankintaoikaisun kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.



---

## 4 VALITUSOSOITUS

### a) Kirkollis- ja hallintovalitukset

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

#### Valitusviranomainen ja yhteystiedot:

##### Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5 (käyntiosoite)  
Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 HÄMEENLINNA  
Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa  
<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

#### Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät:

#### Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät:

Valitusaika on **30 päivää** päätöksen tiedoksisaannista.

### Kirkollisvalitus alustusasiassa

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

#### Valitusviranomainen ja yhteystiedot:

##### Tampereen hiippakunnan tuomiokapituli, pöytäkirjan pykälät:

Käynti- ja postiosoite: Näsilinnankatu 26, 33200 TAMPERE  
Sähköposti: [tampere.tuomiokapituli@evl.fi](mailto:tampere.tuomiokapituli@evl.fi)

#### Kirkkohallitus, pöytäkirjan pykälät:

Postiosoite: **PL 210, 00131 Helsinki**  
Käyntiosoite: **Eteläranta 8, 00131 Helsinki**  
Telekopio: **09 1802 350**  
Sähköposti: [kirkkohallitus@evl.fi](mailto:kirkkohallitus@evl.fi)

Valitusaika on **30 päivää** päätöksen tiedoksisaannista.

### Muutoksenhakuajan laskeminen

Valitusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettamisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettamisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

### b) Valitus markkinaoikeuteen

Valitus on tehtävä kirjallisesti **14 päivän kuluessa** siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Valitusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta.

Jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa, valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun tarjoaja on saanut tiedon päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus markkinaoikeudelle on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä oheisasiakirjoineen tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettamisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle

sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankintaoikeusasiaa koskevassa kohdassa.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua, 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin hankintalain 75 §:n nojalla tai 3) sitä, että hankintalain 93 §:ssä tarkoitettun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon.

Markkinaoikeuden yhteystiedot

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:

Postiosoite: **Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI**

Käyntiosoite: **Tuomioistuimet-talo, Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki**

Telekopio: **029 56 43314**

Sähköpostiosoite: [markkinaoikeus@oikeus.fi](mailto:markkinaoikeus@oikeus.fi)

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

## 5 VALITUKSEN SISÄLTÖ JA LIITTEET, VALITUSASIAKIRJOJEN TOIMITTAMINEN JA OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

### Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä valitusviranomaiselle.

### Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksensä tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei valitusviranomaisen toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

### Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

### Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1383/2018) 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 270 € ja markkinaoikeudessa 2 120 €. Käsittelemäksu markkinaoikeudessa on kuitenkin 4 240 €, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoonaa euroa ja 6 350 €, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa.

**Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.**